

[Hove Sørensen]

unge fra øerne og unge fra fastlandet i så henseende.

Turismen spiller en væsentlig rolle, ikke mindst for bevarelsen af dagligvareforsyningen på øerne. Men det er vigtigt, at vi er kritiske med hensyn til, hvilken turisme vi skal fremme, samtidig med at øernes natur og særpræg bevares. Bl.a. gennem færgernes takstpolitik må vi fremme den lette turisme; cyklisten, vandreren og sejleren er jo alle sammen nogle, der provianterer, hvor de kommer frem, medens jeg bestemt mener, at tilgangen af biler og etableringen af sommerhuse må hæmmes eller forhindres.

Bevarelse af arbejdspladser er en anden vigtig forudsætning for at holde øerne beboede, og her spiller jordbruget og dets følgeindustri en afgørende rolle. SF ønsker at bevare de små familiebrug som et vigtigt grundlag for de små lokalsamfund. Vi har fremsat flere forslag med dette sigte og medvirker gerne til en ændring af finansieringen i landbruget, som kan fremme en sådan udvikling. Øboerne foreslår, at der skabes mulighed for, at staten opkøber ejendomme, som udlejes til en leje, produktionen kan bære. Det vil vi ikke afvise, men vi foretrækker helt klart, at en jordbrugerfond, som er styret af landmændene selv, i dette tilfælde af øboerne selv, skal foretage disse opkøb og udlejning. Vi er heller ikke fremmede for at gå ind for ændringer af landbrugsloven for at fremme familiebruget i de små samfund, og vi vil pege på, at netop en ting som økologisk jordbrug og en støtte til økologisk jordbrug kunne have stor betydning for øerne.

Vi er også positive over for den tanke, at man kan fremme erhvervsudviklingen ved oprettelse af et øsekretariat under Øsammenslutningen.

Som jeg sagde i indledningen, deler de fleste små lokalsamfund på fastlandet skæbne med øerne på flere punkter, men problemerne er generelt større og flere på øerne, det erkender vi. Der kan derfor være god mening i at starte en indsats netop her, men vi må ikke stoppe her, de små samfund på fastlandet trænger også til en hjælpende hånd.

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

Den debat, vi har i dag om de små øer, er CD meget kærkommen, og jeg vil derfor tak-

ke miljøministeren for redegørelsen. Jeg håber, debatten i dag kan være medvirkende til at løse om ikke alle problemer, så i hvert fald løse op for knuden til problemerne til gavn for beboerne i denne ikke uvæsentlige del af det danske rige.

Ministeren nævner i redegørelsen udviklingen henimod større driftsmæssige enheder, der har medført sammenlægning af landbrugsejendomme, hvilket igen har bevirket, at dagligvareforretninger er blevet nedlagt, skoler lukket, forsamlingshuse nedlagt osv. Befolkningsunderlaget for disse er blevet for småt. At disse landbrugssammenlægninger er den væsentligste årsag, tror jeg ikke, da også landmandsfamilien på øen skal have mulighed for at eksistere på lige fod med fastlandslandmændene, og det kan de ikke i dag, hvis ikke deres brug har en vis størrelse. Deler man disse brug yderligere, er jeg bange for, at øboerne vil blive pendlere til fastlandet, da et ekstra økonomisk værn kan blive nødvendigt, og på længere sigt kan det være årsag til yderligere affolkning af øerne. Spørgsmålet er, om ikke den væsentligste årsag er, at man fra politisk side gennem de sidste årtier totalt har glemt denne del af samfundet, ikke blot på landspolitisk plan, men i højeste grad også på amtsligt og kommunalt plan. Lad mig slå fast, at CD er imod statens opkøb af landbrugsejendomme på øerne.

De små øsamfund har følt, at det var håbløst, de kunne ikke råbe politikerne op. Derfor har de 27 øer, vi her debatterer, oprettet den såkaldte græsrodsbevægelse S sammenslutningen af Danske Småøer. Denne bevægelse er nok lidt anderledes end vore øvrige græsrodsbevægelser. Den kender ikke til krævede mentalitet, kun til sagligt og stilfærdigt at gøre opmærksom på øernes eksistens og på den betydning, vore små øer har, ikke blot for øboerne selv, men for hele vort samfund. Jeg vil også benytte lejligheden til at takke Øsammenslutningen for den positive måde, den har arbejdet på, og for den oplysning, vi har kunnet få igennem sammenslutningen.

Affolkningen er heldigvis stagneret inden for de sidste år, hvilket er glædeligt, men hvordan får vi igen gjort det attraktivt for den unge generation at blive på øerne? Ministeren kommer i redegørelsen bl.a. ind på trafik- og transportproblemerne, som har været en væsentlig årsag til affolkningen, da